

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra FRU MARIES BAUTASTEEN VED RØNNEBÆKSHOLM

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter", i Grundtvig, N. F. S.: *N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter*, Gyldendalske Boghandel, 1904-1909, s. 35.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-grundtvig10val-shoot-idm139947088614304/facsimile.pdf> (tilgået 29. april 2024)

Anvendt udgave: N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter

Fru Maries Bantasteen

samlings», var netop derfor hende, saaveisom alle de ivrige Forsamlings-Folk, den skarpeste Torn i Øiet. Jeg ansaae derfor Besøget snarest for en Udæskning, og det varede ikke længe, før jeg fandt Leilighed til lidt skielmsk at spørge, om Fru Toft ikke vidste, hvad det var for en Sjøllandsk Herregaard, hvor Biskop Mynster sagde, man kryede sig af at have havt en gudelig Forsamling paa 500 Sjæle? Jo, svarede Fru Marie kjækt, skjøndt det er Snak baade med Kryheden og med Antallet, kan der ikke være nogen anden sjøllandsk Herregaard meent end Rønnebæksholm. Saadanne korte og kjække Svar faaer man nu sjelden nok om saadanne Ting af Dannekvinder, og endnu sjeldnere af Dønnemænd, saa Fru Tofts Svar huede mig naturligviis særdeles godt, og derefter dreiede da vor høirøstede Samtale sig sagtens udelukkende om de »gudelige Forsamlinger«, som jeg, trods mine stærke Indvendinger mod deres ægte »Hellighed« og levende, frugtbare »Christelighed«, meente at indrømme at den Ret imod Verden, som de eller Fruen kunde forlange; men skjøndt Fruen holdt Ørene stive, sagde hun mig dog siden, at hun aldrig havde mødt nogen Mand, der tog saa haardt og ubarmhertig paa hende eller dog paa hvad hun elskede snart mere end sig selv. Jeg fik da ogsaa at vide, at hvad der havde saaret hende dybest, det var den Grund, jeg gav, hvorfor det ikke blot var ugnudeligt, men tøsset af Verden at hade og forfølge de »gudelige Forsamlinger«, som jeg ikke fandt, der var det mindste hos at hade eller forfølge, da deres »Hellighed« var langt fra at kunne skiaere nogen i Øinene, og den »Skikkelighed« de unægtelig befordrede, maatte selv tækkes Verden, og at Resten jo var en selskabelig Smags-Sag. Al nu det Ord kunde saare Fru Marie langt dybere end alle Verdens Grovheder og Dumheder, det kunde jeg vel ikke strax forstaae, men da jeg ret lærde at kiende den stolte Adels-Fru og den dybe, for ramme Alvor gudfrygtige Kvinde, da kunde jeg godt forstaae, at det gik hende til Marv og Been, at en Mand, om hvis christelige Gudsfrygt og Oplysning hun havde gode Tanker, erklærede det med den største Sikkerhed, aandelig og christelig talt, for slet ingen Ting, hvad hun satte kun altfor megen Priis paa, som det ypperste Opbyggelses-Middel. hun kiendte.

Det varede imidlertid kun kort, før den gudfrygtige og sandhedskjærlige Fru Marie kom igien, thi skjøndt hun ikke havde ventet sig saa haard en Medfart, som hun, efter sin Følelse,

Fru Mariæ Baattasteen

mødte, saa havde hun dog ventet sig noget Haardt, og havde desuagtet alvorlig sat sig for at gjøre mit Bekjendtskab, fordi hun, som hun først længe efter betroede mig, ventede at faae ret og reet Besked af mig paa vigtige Spørgsmaal, som hun kun forgiæves havde gjort de Præster, hun ellers meest yndede, da de enten ikke kunde eller ikke vilde besvare hendes Spørgsmaal, men indsvøbde sig meer eller mindre i deres præstelige Værdighed, der ikke tillod dem at behandle saa vanskelige Spørgsmaal med ustuderede Folk og det af Kvinde-Kjønnet. Saadanne Afspisninger eller Afvisninger kunde nemlig aldrig være slettere stædte end hos Fru Marie, thi vel var hun til Hverdagsbrug langt mere godtroende end de fleste kloge Folk, og syndes ved sin store Mildhed og Læmpelighed i daglig Omgang endnu at være mere godtroende end hun var, men i Henseende til Troes- og Forstands-Sager var hun dog meget langt fra at være lettroende og i Henseende til Examens-Viisdommen og den paatagne præstelige Værdighed var hun ikke blot saa vantro, som alle kloge Koner, men reent ubarmhjertig. Uagtet der nu ogsaa i mine Øine er en Aands-Overlegenhed, en højere Oplysning og en egen Værdighed hos rette christelige Embedsmænd, som Menigheden og Kvinden i Menigheden gjør bedst i at bøje sig for, og skjøndt vi kun seent, om nogensinde, blev her aldeles enige om dette og om de »gudelige Forsamlinger«, saa blev dog vor Grund-Enighed om Christendom og Christelighed efterhaanden os ligesaa klar, som vor Grund-Enighed om Menneskelighed, Folkelighed og Danskhed, saa aldrig har jeg mødt Mand eller Kvinde, med hvem det var mig en saadan Lyst og Trøst at skifte Ord og Tanker om alt Aandeligt og Hjerteligt, som denne vidunderlige Frue, der aldrig snoede sig fra noget af den Art, og som aldrig gav mig Ret, før hun saae, hun selv havde havt Urret, men gav mig alle de Tanker, hun tilegnede sig, tilbage i en Skikkelse, saa lyslevende, saa egen og saa yndig, som Sønnen, hun fødte mig ved sin Bortgang.

Jeg pegede nys paa mit første Møde med Fru Marie paa de gudelige Enemærker, jeg skal nu pege paa vort første Møde paa de folkelige Enemærker.

Det var 1846, da der blev holdt et Dansk Samfunds-Møde i Næstved, og jeg, med mange Andre, efter Fru Tofts gæstmilde Indbydelse, tog ind paa Rønnebæksholm. Fruen tog ikke med ind til Næstved, og da en af hendes Venner vildte gaae irecte med hende derom, loe hun ad ham, og uagtet jeg,